

HRVAŠČINA

(bere lekt. Sanja Pešorda)

Tanja Mravak, *Dark chocolate*

Kad je došla kući suprug je spavao na kauču pored stola. Bio je toliko blizu da su se stolice s te strane jedva mogle izvući i uvijek se na njih sjedalo bočno pa se tek onda noge premještale ispod stola. U drugoj sobi spavala je njegova majka. Naizmjenice su hrkali i zviždali. Njeno hrkanje, prigušeno zidovima, počinjalo je kad je sin u izdahu zviždukao. Valjda su se uštimali u četrdeset i dvije godine zajedničkog života. Hrkanje je pratilo treštanje televizora, repriza jutarnjih dječjih emisija. Hrkanje, zvižduci i znate li kako se prave flasteri. Iva se vješto ugurala između stolica i kauča i pažljivo uklonila pepeljaru s muževog trbuha. Pričekala je da do kraja udahne i onda ju je lagano obujmila prstima. Kad bi izdisao, trbuh mu se spuštao nadolje i pepeljara bi nečujno ostala u njenoj ruci. Stišala je ton na tipkama ispod ekrana jer je daljinski od televizora stajao u njegovoj poluotvorenoj ruci. Uvježbanim tihim pokretima stavila je drvo u već gotovo ugaslu vatru, iz lonca pojela malo juhe da ne klapa tanjurima i uzela komad mesa koji je njegovoj majci ostao na tanjuru. Ritam zviždukanja i hrkanja se nastavio. Iva je sjela na stolicu, nečujno uvukla noge i osjetila laganu nelagodu u pokislom gležnju. Malo je čupkala rubove stolnjaka, vrtjela stopalo da nelagoda prođe, kimnula glavom kao da je sigurna i premjestila torbu s naslona stolice na stol. „Bolje da dica ne provaju“, mislila je, „to će njima bit gorko, a i on će me pitat odakle mi to. A kad pita odakle mi to, onda će mi izbit iz ruke. Najbolje da ja to sad na brzinu pojiden, najbolje da nestane i amen. A vidi li stara... Najbolje da je pojiden. I to je to. Nema više. Gotovo. Kraj. Riješena stvar.“

Izvadila je crnu kutiju iz torbe. Malo se nakvasila od vrećica koje su omatale kišobran. Ali bolje, lakše ju je otvorila. Sad je trebalo skinuti i šuštavu foliju. Polako, ravnomjernim pokretima, iz zgloba, ne prstima. Belgijska čokolada imala je velike kocke. Po dvije u redu. Kad nekome ponudiš kockicu te čokolade, nikako se ne možeš osramotiti. Kockicu te čokolade treba pregristi da fino stane u usta. Ta kocka je pravi zalogaj. Iva ju je prinijela ustima, odlomila zubima gornji lijevi kut i onda je ono drvo kojeg je stavila u vatru izgorjelo taman da padne na žeravicu uz nepoželjan zvuk. Tijelom joj se širio strah i Luxury okus čokolade čiji se komadić topio na jeziku. Ukočila se. Nastojala je zaustaviti rastapanje čokolade. Stisnula je zube i raširila oči. Opruga u kauču je zaškripala. Muž se promeškoltio. Daljinski upravljač pao je na pod. Stresao je glavom, stavio mali prst u uho, energično protresao i rekao: „Ufufuf.“ U polusnu je otvorio oči, uzeo joj čokoladu iz ruke i pojeo je, ni ne znajući, spavajući, u tri zalogaja. I nastavio hrkati i zvižducati, pratiti majku u naizmjeničnom ritmu. Iva se dignula sa stolice, otvorila vrata peći, ubacila u nju crnu kutiju i zlatnu foliju i sretna se vratila za stol.

Tanja Mravak, *Dark chocolate* (odlomek iz zbirke kratkih zgodb *Moramo razgovarati*)

Ko je prišla domov, je soprog spal na kavču poleg mize. Bil je tako blizu, da se je stole s te strani komajda dalo izvleči in vedno si se nanje najprej usedel bočno in šele nato si noge prestavil pod mizo. V drugi sobi je spala njegova mati. Izmenično sta smrčala in žvižgala. Najbrž sta se uglasila v dvainštiridesetih letih skupnega življenja. Smrčanje je spremljalo donenje televizorja, ponovitev jutranjih otroških oddaj. Smrčanje, žvižgi in *ali veste, kako se naredijo obliži*. Iva se je večje stlačila med stole in kavč in previdno odmaknila pepelnik z moževega trebuha. Počakala je, da je do konca vdihnil, in ga rahlo objela s prsti. Ko je izdihnil, se mu je trebuh znižal in pepelnik je neslišno ostal v njeni roki. S tipko pod zaslonom je zmanjšala glasnost, ker je bil daljinec v njegovi napol razprti roki. S privajenimi tihimi gibi je dala poleno na že skoraj ugasnjen ogenj, iz lonca pojedla malo juhe, da ne bi ropotala s krožniki, in vzela kos mesa, ki je ostal na krožniku njegovi materi. Ritem žvižganja in smrčanja se je nadaljeval. Iva se je usedla na stol, neslišno prestavila noge pod mizo in začutila rahlo nelagodje v mokrem gležnju. Malo je pulila nitke z roba prta, vrtela stopalo, da bi minil občutek nelagodja, pokimala, kakor da je prepričana, in prestavila torbo z naslona stola na mizo. »Boljš, da otroc ne probajo,« je premišljevala, »grenka se jim bo zdela, pa tud on me bo vprašal, kje sem dobila. In ko me bo vprašal, kje sem dobila, mi bo zbil iz rok. Najboljš bo, da zdej to na hitro pojem, najboljš bo, da zgine, in amen. Če bo pa videla mat ... Najboljš bo, da jo pojem. Tako. Ni več. Konec.«

Črno škatlo je vzela iz torbe. Malo je bila vlažna od vrečk, s katerima je bil ovit dežnik. Še bolje, lažje jo je odprla. Zdaj je bilo treba sneti še šelestečo folijo. Počasi, z enakomernimi gibi, iz zapestja, ne s prsti. Belgijska čokolada je imela velike kose. Po dva v vrsti. Kadar komu ponudiš košček te čokolade, se nikakor ne moreš osramotiti. Košček te čokolade je treba pregrizniti, da gre lepo v usta. Ta kos je pravi zalogaj. Iva ga je nesla k ustom, z zobmi odlomila zgornji levi kot in vtem je tisto poleno, ki ga je dala na ogenj, zgorelo ravno do te mere, da je z nezaželenim zvokom padlo na žerjavico. Po telesu ji je šel strah in *Luxury* okus čokolade, katere košček se ji je topil na jeziku. Otrpnila je. Trudila se je ustaviti topljenje čokolade. Stisnila je zobe in razširila oči. Vzmet v kavču je zaškripala. Mož se je premaknil. Daljinec je padel na tla. Zmajal je z glavo, si šel z mezincem v uho, se energično popraskal in rekel: Uhuhuh. V polsnu je odprl oči, ji vzela čokolado iz roke, jo, ne da bi se zavedal, v spanju v treh zalogajih pojedel in začel znova smrčati in žvižgati, spremljati mater v izmeničnem ritmu. Iva je vstala, odprla vratca peči, vrgla vanjo črno škatlo in zlato folijo ter se srečna vrnila za mizo.

Prevedla Đurđa Strsoglavec.